

orastavat vammais- tai ympäristöryhmät ja hauraat poliittiset liikkeet. Perustelut tällaisen tuen antamiselle ovat vahvat, kuten raportissa todetaan. On myös äärimmäisen tärkeää tehdä työtä, jonka tulokset ovat vaikeammin mitattavissa, kuten demokratia, ihmisoikeudet ja rauhantyö jotka edistävät yhteiskuntien vakautta ja hyvinvointia.

Kansalaisjärjestöt täydentävät Suomen muuta kehitysyhteistyötä toimimalla sellaisilla aloilla, alueilla ja sellaisten ihmisryhmien parissa, joihin muut toimijat eivät aina ulotu. Suomi on perinteisesti tukenut vahvaa, riippumatonta ja moninaista kansalaisyhteiskuntaa, jonka toimijat voivat valita itse kumppaninsa, toimintamaansa ja sektorinsa. Toivomme, että tämä jatkuu myös tulevaisuudessa ja samalla ymmärretään eri instrumenttien toisiaan täydentävyys vaikuttavuuden lisäämiseksi kehitysmaiden ihmisten näkökulmasta.

Raportissa on kansalaisjärjestöjen osalta keskitytty ohjelmatukijärjestöihin, mutta tulosesimerkkejä on otettu mukaan myös hanketuella toimivilta järjestöiltä. Vaikka ohjelmatuki rahoitusmäärältään kattaa merkittävän osan Suomen tuesta kansalaisyhteiskunnalle, on pienten ja keskisuurten kansalaisjärjestöjen tukeminen muun muassa hanketuella ja viestintä- ja globaalikasvatustuella tärkeää. Raportti tuo esiin tuhansien eri puolilla maata tekevien ihmisten vapaaehtoistyön. Samaan aikaan kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyöhankkeiden maanlaajuinen rahoitus on vähentynyt tällä hallituskaudella merkittävästi.

Toinen raportin merkittävä johtopäätös on, että Suomen kehityspolitiikka perustuu vahvaan arvopohjaan, jota on syytä vaalia. Ihmisoikeusperustaisuus, sukupuolten välinen tasa-arvo, vammaisten ihmisten oikeudet ja ilmastokestävyys ovat aiheita, joita kansalaisjärjestöt ovat edistäneet pitkään ja joita haluamme Suomen pitävän vahvasti esillä myös jatkossa. Tulosraportin ensimmäisellä sivulla todetaan hienosti:

”Haavoittuvimmassa asemassa olevien ihmisten tukeminen vaikeissa olosuhteissa on usein kaikkein hankalinta, kalleinta ja epävarmintä. Silti se on Suomen kehityspolitiikan tavoitteiden ja periaatteiden mukaisesti kaikkein tärkeintä.”

Kun toteutetaan kehityspolitiikkaa, jonka keskiössä on eriarvoisuuden vähentäminen niin ketään ei silloin jätetä kehityksestä jälkeen. Tällöin on myös pidettävä huoli, että Suomen instrumenttivalikoima ja resurssien jakautuminen heijastaa tämän tavoitteen saavuttamista parhaalla mahdollisella tavalla.

Kuten raportissa tuodaan lukuisissa kohdissa ilmi, **kansalaisjärjestöjen tekemä kehitysyhteistyö on erityisen tuloksellista haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten tilanteen parantamiseksi.**

Raportista käy ilmi, että kansalaisjärjestöjen työ edistää hyvin naisten asemaa. Kansalaisjärjestöjen ohjelmissa valtaosa luoduista työpaikoista (kaavio s. 33) ja pienviljelijöille tarjotusta tuesta (teksti s. 48) kohdistuu naisille. Myös ulkoministeriön tuore tasa-arvotyötä koskeva evaluaatio tukee tätä johtopäätöstä ja kehottaa kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyön lisäresurssointiin.

Valitettavasti, kuten hyvin tiedämme nykyisellä hallituskaudella rahoitus niin kansalaisjärjestöille kuin tasa-arvotyöhön yleensä on laskenut merkittävästi. Tasa-arvorahoituksen osuus kehitysyhteistyöstä ei ole vieläkaan kasvussa - tasa-arvoon suunnataan tulevassa talousarviossa sama määrärahaosuus kuin viime ja tänä vuonna.

Kun taas puhutaan eriarvoisuudesta maiden välillä, olemme huolissamme vähiten kehittyneiden maiden osuudesta Suomen kehitysyhteistyössä. Tavoite 0,2 BKT-prosentin ohjaamisesta LDC-maille on karannut kauas. Rahoituksen nykytaso LDC-maille on 0,13 prosenttia bruttokansantulosta, kun vuonna 2014 se oli vielä 0,21 prosenttia.

Kaikilla kehitysyhteistyön instrumenteilla ja kanavilla on paikkansa ja kehitysrahoitusta on myös jatkuvasti uudistettava. On kuitenkin syytä kiinnittää huomiota siihen, että jos haavoittuviin ryhmiin ja vähiten kehittyneisiin maihin halutaan todella panostaa, pitää se ottaa huomioon myös instrumenttien suhteellisessa rahoituksessa. Samoin tulee kiinnittää paremmin huomiota eri rahoitusmekanismien saumattomaan yhteistyöhön pitkäjänteisen kehitystuloksen saavuttamiseksi kohdemaissa. Kansalaisjärjestöjen tekemästä kehitysyhteistyöstä lähes 60 prosenttia kohdistuu LDC-maihin. Jos kansalaisjärjestöjä rahoitettaisiin siinä määrin kuin esimerkiksi ulkoministeriön omat evaluaatiot suosittavat, saataisiin 0,2 prosentin tavoitekin toteutettua helpommin.

Lopuksi kiitokset vielä pitkäjänteisyyttä ja johdonmukaisuutta koskevista johtopäätöksistä.

Suomen kehityspolitiikasta on saatava entistä pitkäjänteisempää. Eri tahot, muun muassa KPT ja erilaiset arviot, ovat pitkään puhuneet tarpeesta saavuttaa kehityspolitiikka, joka olisi vähemmän altis hallitusten vaihtumisesta aiheutuvalle suunnanmuutokselle, niin fokuksessa kuin rahoituksessa ja kumppanuuksien tukemisessa. On tarpeen harkita eri vaihtoehtoja, joilla pitkäjänteisyys voitaisiin taata. Tältä osin odotamme KPT:n seuraavalta vuosiarvioreportilta merkittävää panosta keskusteluun.

Johdonmukaisuuden ja kokonaisvaltaisuuden osalta jaamme raportin johtopäätöksen, että kaikkien Suomen politiikkojen pitäisi edistää sekä kehityspolitiikan päätavoitteita ja että kestävä kehityksen tavoitteita. Raportissa on esimerkkinä tunnistettu nykyisen kansallisen politiikan epäjohdonmukaisuus fossiilisten polttoaineiden tukien osalta.

Odotamme mielenkiinnolla tekeillä olevaa ulkopuolista arviota Suomen kestävä kehityksen politiikasta ja kokonaisvaltaista arviota Suomen ulkopolitiikan vaikutuksesta Agenda 2030:n toteuttamiseen, jonka on määrä tuoda lisää tietoa myös keinoista vahvistaa politiikkojen johdonmukaisuutta.

Kehitysjärjestöinä jaamme vahvasti sen, että globaali kehitys kaipaa lisävauhtia. Haluamme olla sektorina mukana luomassa keinoja vauhdin lisäämiseksi uusilla, sektorirajat ylittävillä kumppanuuksilla ja toimintamalleilla.

Kiitos vielä kerran ja jatketaan kaikki yhdessä Suomen kehityspolitiikan systemaattista kehittämistä suuntaan, joka tuottaa vaikuttavia tuloksia kehittyvien maiden ihmisille.